

Отже, можна зробити висновок про значну роль діяльності приватних детективів (агентств, бюро) у сфері протидії злочинності, забезпечення безпеки громадян, підприємств і держави в цілому та про необхідність нормативно-правового забезпечення інституту приватної детективної діяльності.

Література:

1. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автор — народний депутат Ю. Кармазін) № 5237 від 05 квітня 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автори — народні депутати В. Кафарський, О. Бандурка та В. Мойсик) № 5380 від 7 квітня 2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автори — народні депутати Ю. Кармазін, В. Онопенко та М. Оніщук) № 5380-1 від 1 липня 2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» № 2120 від 25 лютого 2008 р. (автор — народний депутат В. Мойсик) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» № 1093 від 13 грудня 2012 р. (автори — народні депутати В. Швець, В. Малишев) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Мотуз М., Тенденції розвитку приватної детективної діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://law.univ.kiev.ua/images/abook_file/conf2011_kpp_motuz.pdf
7. Чередниченко О. Ю., Проблемні питання правового забезпечення детективної діяльності суб'єктів підприємництва в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/38681/1/181-182.pdf>
8. Офіційний сайт Всеукраїнської Асоціації приватних детективів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aupd.org/>

Задирієнко Д.С.

(наук. кер.: ст. викл. Слободянюк Д.І.)

*студентка I курсу історичного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г.Короленка*

ЛЕВКО ЛУК'ЯНЕНКО – БОРЕЦЬ ЗА ПРАВА НАЦІЇ І ЛЮДИНИ

Радянський дисидент, лідер Української республіканської партії Л. Лук'яненко завершив свою політичну кар'єру у віці 85-ти років. По-

кликаючись на свої поважні літа, він склав із себе повноваження голови партії.

Необхідно сказати, що постать Л. Лук'яненка завжди була і залишатиметься знаковою та вагомою для нашого суспільства. Роль цієї людини в боротьбі за українську незалежність просто-таки величезна, а доля драматично схожа на долю більшості учасників дисидентського руху: підпільна робота, табори, заслання [1].

Лук'яненко Левко Григорович народився 24 серпня 1928 року у селі Хрипівка Городнянського району Чернігівської області у селянській родині, в сім'ї Грицька і Наталки Лук'яненків першим з чотирьох дітей. З раннього дитинства багато читав, задумувався над тим, як і чому пригнічений український народ. Прочитав двотомну історію дипломатії і вирішив для себе, що нема нічого важливішого понад національні інтереси [3].

1944 року Л. Лук'яненка призвали до війська. Він служив в Австрії, на Кавказі, в м. Орджонікідзе та в м. Нахічевань. Після поїздки у відпустку додому в 1950 році, де побачив нужду і приниження, Л. Лук'яненко дійшов висновку, що треба боротися за незалежну Україну і цьому слід присвятити життя. Для досягнення цієї мети необхідно дійти до вершин влади в державі, а отже, треба просуватися по партійній лінії. Для цього необхідно здобути вищу освіту. У 1951-1953 роки вступив у комсомол, у партію. 1953 року поступив на юридичний факультет Московського університету. У 1954 році одружився. Вів активне громадське життя.

До 1956 року зрозумів, що обраний ним шлях помилковий, призупинив свою громадську діяльність і вирішив з 1957 року орієнтуватися на підпільну боротьбу. У вересні 1958 року за розподілом був спрямований штатним пропагандистом райкому партії в Радехівський р-н Львівської обл., де й поселився з дружиною [2].

Разом з С. Віруном і В. Луцьківим Л. Лук'яненко вирішив створити підпільну партію Українська Робітничо-Селянська Спілка (УРСС).

У середині 1959 року Лук'яненко переїхав до Глинянського р-ну і, щоб мати більше вільного часу, з райкому перевівся в адвокатуру. Тут він знайшов однодумців І.Кандибу та А.Любовича.

7 листопада 1960 року у Львові відбулася перша, організаційна зустріч, на якій обговорили програму. Оскільки програма була дуже жорстка і гостра, вирішили її знищити, а до наступної зустрічі, яка мала відбутися 22.01.61, доручили Лук'яненку скласти нову, м'якшу. Але 21 листопада 1961 року він був арештований.

У травні 1961 року Львівський обласний суд засудив Лук'яненко до розстрілу. Його звинуватили в тому, що він «з 1957 виношував ідею відриву УРСР від СРСР, підривав авторитет КПРС, зводив наклепи на теорію марксизму-ленінізму». Проте через 72 доби Верховний Суд замінив розстріл на 15 років позбавлення волі. Кару відбував у Мордовії, з 1967 року провів 3 роки у Владимирській тюрмі, а потім знову в Мордовії [3].

У 1966 році в Мордовські табори прибувала нова генерація політв'язнів – шістдесятники. Вони ведуть боротьбу з адміністрацією таборів за фактами грубого порушення законодавства і прав в'язнів. Л. Лук'яненко бере в цій боротьбі активну участь. Щоб посилити ізоляцію, 500 найактивніших політв'язнів переводять у Пермські табори. У 1974 за організацію страйку Чусовський районний суд засудив трьох ініціаторів, у тому числі й Л. Лук'яненка, до тюремного ув'язнення у Владимирській тюрмі.

Коли ж до кінця терміну залишалось менше двох років, КДБ разом з адміністрацією тюрми спрямував Л. Лук'яненка на експертизу до психлікарні. Виписали з діагнозом «іпохондричний синдром» і визнали інвалідом 2 групи.

1975 року, у день прав людини, разом з іншими політв'язнями Л. Лук'яненко оголосив голодування. Саме в цей день його вивезли в Чернігівську тюрму, де утримували до закінчення терміну. Після звільнення взяв на рік під адміністративний нагляд [2].

На цей час Лук'яненко оселився в Чернігові. Улаштуватися на роботу за фахом не міг. Пішов електриком в обласну дитячу лікарню.

9 листопада 1976 року на пропозицію М. Руденка, увійшов до складу Української Гельсінкської групи (УГГ), підписує всі документи УГГ.

Пізніше Л. Лук'яненко пише звернення до Белградської наради 35 країн з приводу дискримінації українців, зокрема, права на еміграцію. Виступає на захист художника П. Рубана, пише статтю «Зупиніть кривосуддя!»¹⁴. Радіо «Свобода» передало його нарис «Рік свободи» [2].

12 грудня 1977 року Л. Лук'яненко знову заарештований. Розуміючи, що його чекає в майбутньому, він оголосив голодування, відмовився давати покази, також відмовився від громадянства.

17-20 червня 1978 року Л. Лук'яненко засуджений Чернігівським облсудом за ст. 62 ч. 2 КК УРСР до 10 р. позбавлення волі і 5 р. заслання та визнаний особливо небезпечним рецидивістом.

Покарання відбував в таборі особливо суворого режиму в с. Сосновка в Мордовії. Разом з іншими політв'язнями продовжує боротьбу, готує і передає на Захід інформацію. У лютому 1980 року всіх в'язнів особливого режиму, в тому числі Л. Лук'яненка, переводять у спеціально збудовану тюрму в с. Кучино Пермської обл., за 200 м від 36-ї зони.

У березні 1988 заочно обраний головою відновленої УГГ, яка пізніше діє як Українська Гельсінкська Спілка (УГС) [3].

Указом ПВР від 30.11.88 Л. Лук'яненко помилуваний, звільнений із заслання. На початку 1989 року повертається в Україну.

У квітні 1990 року на установчому з'їзді УГС був обраний головою Української республіканської партії. У березні обраний депутатом ВР України, був членом комісії з питань законодавства і законності, заступником голови Народної Ради. Л. Лук'яненко – автор «Акту про незалежність України» від 24.08.91, балотувався на посаду Президента України.

У травні 1992 року склав повноваження депутата і залишив посаду голови УРП у зв'язку з призначенням Надзвичайним і Повноважним послом України в Канаді. У листопаді 1993 року через незгоду з політикою уряду України подав у відставку і повернувся в Україну [2].

З листопада 1993 року до червня 1994 року – голова передвиборного демократичного об'єднання «Україна». З травня 1992 року – почесний голова УРП.

Л. Лук'яненко нагороджений медаллю «Борцям за волю України імені Св. Володимира», почесною відзнакою Президента України.

Він є автором таких цікавих і цінних книг: «Що далі?» (1989), «Сповідь у камері смертників» (1991), «За Україну, за її волю...» (1991), «Вірую в Бога і в Україну» (1991), «Не дам загинуть Україні!» (1994), «Народження нової ери» (1997), «У країні кленового листка» (1998), та численних статей.

У 1998-99 роки Л. Лук'яненко один з керівників «Національного фронту», що об'єднує праві націоналістичні партії.

Л. Лук'яненко – політик класичного, ідеологічного кшталту. Фундатор Української республіканської партії, що стала прямою наступницею Української Гельсінської спілки, а ще до того – Української робітничо-селянської партії. Він окреслює обриси сповідуваної ним ідеології як «український республіканізм», виводячи його з філософії неоконсерватизму.

Ідеї Л. Лук'яненка щодо Української держави, трансформовані і адаптовані до умов інтернаціонального розвитку держави і її участі в системі міжнародних організацій, адаптовані до подолання ізоляціонізму, адаптовані до умов і вимог сучасного суспільства і готові до реалізації і дії.

Проте грандіозні плани політика і громадського діяча стосовно громадянського суспільства почнуть активне функціонування і розвиток лише тоді, коли суспільно-політичне життя країни у всіх його проявах наповниться ціннісним змістом, матиме в своєму складі інтелектуальні, експертні групи та налагодить комунікації між ініціативними та відповідальними громадянами країни.

Література:

1. Нагорна Т. Левко Лук'яненко – політик, яких тепер уже не роблять // газета «Поступ». – 20.05.2001 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://urp1990.com.ua/content/politik-yakih-teper-uzhe-ne-roblyat>

2. Офіційний сайт Української Республіканської Партії. - 2012 рік. – [Електронний ресурс]. – <http://urp1990.com.ua/content/biografiya-levka-grigorovich-lukuyanenka>

3. Лук'яненко Л. Сповідь у камері смертників. Життєпис // Журнал «Вітчизна», 1991, - № 3.

4. Лук'яненко Л. Цивілізаційний вибір України // Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик «Персонал плюс». № 24 (276). – 23-30 червня, 2008 рік